

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Soubor cvičení a otázek k opakování KOD a prezentaci

Pracovní list 8 Komunikační dovednosti

Příprava na řečnické vystoupení

Strategie přípravy na řečnické vystoupení se dělí do několika fází.

1. fáze: Výběr tématu, zvážení komunikačního záměru, analýza publika, shromáždění materiálu
V této fázi je důležité vědět, kolik času má řečník k dispozici, jakou funkci má mít projev, o jaký komunikační záměr jde. Na závěr 1. fáze by mělo zaznít zformulování myšlenky celého vystoupení.

2. fáze: Uspořádání a rozvržení materiálu

Skladba vystoupení má odrážet vnitřní logiku tématu a zaměření projevu. Řečnický projev by měl být přiměřený tématu s dostatečným spojením s realitou. Nutné je zformulovat obecně jasný záměr autora podložený důvěryhodnými prameny. Vhodnost výběru ilustrací, příkladů aktivizuje všechny perцепční kanály u publika (akustický, optický,...). Řečník má věnovat dostatek času úvodu a závěru projevu.

3. fáze: Výrazová složka projevu

Promyšlení odlišnosti přípravy ústně či písemně prezentovaného projevu. Uplatňují se zde principy efektivní komunikace: princip postupnosti, princip přehlednosti a princip ekonomie.

Je třeba vybrat jen tolik myšlenek, kolik jich v daném čase publikum dokáže přijmout. Na začátku je pozornost posluchačů nejvyšší, ve střední fázi klesá téměř na polovinu a nejvíce informací se člověk snaží zachytit ve chvíli, když zjistí, že řečník svou promluvu končí. Na začátek projevu vkládáme to, co by si posluchači měli uvědomit, a na závěr to, co by si měli zapamatovat.

4. fáze: Příprava na přednes

Řečník si vybírá způsob přednesu – volný (řečník čte jen citáty, faktografické údaje), kombinovaný (střídání čtení a volného přednesu), čtenářský (čtení textu), blokový (reprodukce textu bez čtení), deklamační (přednes zpaměti).

Vhodným se jeví, když úvod a závěr projevu předneseme volně. Řečník by si měl před vystoupením text několikrát přečíst, a to nahlas. Respektování norem kultivované výslovnosti je zárukou dobré úrovně projevu.

Čeho si publikum při poslechu všímá?

Přiměřenosti a konkrétnosti užitých jazykových prostředků.

Dynamiky projevu i hlasu.

Dodržování norem spisovného jazyka.

Ohledu řečníka na publikum.

Ohledu řečníka na postoj publika k tématu a samému řečníkovi.

Kontrola organizačního zabezpečení patří k nutnostem úspěšného projevu.

5. fáze: Průběh přednesu řečnického projevu

Vstup do prostoru, kde se odehrává projev, tvoří začátek vystoupení.

Řečnický projev stylizujeme pomocí tempa řeči, intenzity hlasu, rytmu, hlasového registru. Rytmus přednesu ovlivňují pauzy a vhodné frázování. Artikulace, intonace, vyznačení logicko – významových vztahů projevu pomocí pauzy, důrazu, tempa řeči, ekonomie dechové práce se nesmí opomíjet. Správné dýchání zmírňuje trému.

Hlas je nástroj, s kterým pracujeme. Náš řečnický projev by měl působit kultivovaně.

Praktické cvičení

1. Charakterizovat jednotlivé fáze řečnického vystoupení.

2. Připravit si odpovědi na pomocné otázky k sestavení osnovy na zvolené téma projevu (kdo, kdy, kde, proč, jak dlouho, jaký typ publika, o čem, jaký přínos).

3. Připravit si konkrétní řečnické vystoupení na známé a neznámé téma.

4. Připravit si hlasovou, dechovou a artikulační rozcvičku před projevem.

5. Vytvořit zásobník jazykolamů k deklamaci textu.

6. Stanovit, jaké okolnosti má řečník zkontrolovat před vystoupením z hlediska prostředí, kde se bude přednes odehrávat.